

mají jeho podíly i zápůjčku družstvu poskytnutou stejným dílem převzítí, nelze dovodit, že by splatnost zápůjčky nastávala současně s pohledávkou člena ze členského podílu teprve po zániku ručebního závazku vystoupivších členů za závazky družstva.

Čís. 13237.

Oznámil-li (§ 158 j. ř.) soud povolivší zajišťovací exekuci na pohledávku ještě před podáním vybavovací žaloby povolení exekuce soudu dlužníkovy bydliště, povolanému k výkonu exekuce (§ 18 čís. 3 ex. ř.), má toto oznámení význam a účinky dožádání o výkon exekuce (§ 33 ex. ř.), třebaže mu podle povahy exekuce exekuční úkon nemusil hned následovati.

(Rozh. ze dne 1. února 1934, Nd II 12/34.)

Nejvyšší soud usnesl se o návrhu firmy M., komisionářství dobytíkem a masem, společnost s r. o. v Praze, by byl určen příslušný soud k vyřízení rozepře uvedené firmy jako žalobkyně proti Dobytčí a masné pokladně, družstvu ku povznesení a podporování živností řeznických a uzenářských, zapsanému společenstvu s r. o. v Mor. Ostravě, o nepřipustnost exekuce, když žaloba uvedené firmy byla i usnesením exekučního soudu v Praze ze dne 9. listopadu 1933 i usnesením krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 20. prosince 1933 pro nepřislusnost těchto soudů odmítnuta, — v ten rozum, že příslušným jest exekuční soud v Praze.

D ů v o d y:

Krajský soud v Mor. Ostravě jako soud procesní, povoliv usnesením ze dne 6. října 1933 navrženou zajišťovací exekuci na pohledávku, oznámil (§ 158 j. ř.) ještě před podáním žaloby o nepřipustnost exekuce ono povolení exekučnímu soudu v Praze jako soudu dlužníkovy bydliště a tudíž soudu k výkonu exekuce povolanému. (§ 18 čís. 3 ex. ř.). Uvedené oznámení mělo význam, pokud se týče účinky jako dožádání o výkon exekuce (§ 33 ex. ř.), i když mu podle povahy exekuce žádný exekuční úkon nemusil ihned následovati. Byl proto exekuční soud v Praze pro rozepři o nepřipustnost exekuce po dojití onoho oznámení podle § 37 ex. ř. započatou po rozumu odstavce třetího uvedeného paragrafu příslušný a jest mu onu rozepři vyřídit.

Čís. 13238.

Zásada § 1396 obč. zák. (§ 316 ex. ř.) neplatí, jde-li o realizaci práva nadzástavního smluvně nabytého v důvěře v pozemkovou knihu. V takovém případě platí důvěra v pozemkové knihy.

Povinnost k nahlédnutí do sbírky listin jest tu jen tehdy, je-li k tomu dán podnět zápisem v hlavní knize.

(Rozh. ze dne 2. února 1934, R I 1061/33.)

Žalobce měl za Josefem K-em pohledávku ze zápůjčky 2.200 Kč. Podle dlužního úpisu bylo vloženo k zajištění této pohledávky nadzástavní právo na pohledávce 15.000 Kč, zajištěné knihovně na nemovitosti připsané vlastnický žalovaným. Pravoplatným usnesením byla žalobci přikázána tato pohledávka na místo placení pohledávky dluhované žalobci Josefem K-em ze zápůjčky. Proti žalobě, již se domáhal žalobce proti žalovaným zaplacení 2.200 Kč s přísl., namítli žalovaní, že pohledávka 15.000 Kč, jež příslušela Josefu K-ovi proti nim, zanikla. *Procesní soud první stolice* uznal podle žaloby a uvedl v otázce, o níž tu jde, v *důvodech*: Jest sice přijatelný názor žalované strany, že exekuční právo nadzástavní je totožné s právem dlužníka, jako přímého hypotekárního věřitele, majitele nemovitosti, a že práva osob třetích na pohledávce dlužníků do zabavení nabytá pozdějším zabavením a převodem pohledávky na vymáhajícího věřitele zůstávají nedotčena a mohou i osoby třetí, i poddlužníci uplatňovati veškeré námitky, které jim přísluší proti dlužníku. Názoru tomu odpovídá výklad § 316 ex. ř. (přikázaná pohledávka na místě placení přechází na vymáhajícího věřitele v rozsahu, v němž byla přikázána a s účinkem, jako by ji dlužníku úplatně postoupil). Avšak v souzeném případě se nucené zřízení práva zástavního stalo za účelem realizace nadzástavního práva smluvního, již dříve nabytého. Nadzástavní právo bylo vloženo na základě smlouvy a z toho jest vycházeti. Pro toto smluvní nadzástavní právo jest rozhodným knihovní stav v době dojití žádosti na soud. V knihách nebylo vyznačeno omezení knihovního práva a, jelikož, jak soud zjistil, žalobce do doby vkladu byl bezelstný, jest chráněn ve smyslu všeobecných ustanovení §§ 469, 1500 obč. zák. a §§ 64, 71 kn. zák. důvěrou v knihy pozemkové a nelze mu namítati, že pohledávka v zástavu daná jest ve prospěch třetích osob omezena. Smlouvou trhovou ze dne 29. listopadu 1929 zjistil soud, že omezení disposiční ohledně nedoplatku 15.000 Kč bylo pojato do odst. II. této smlouvy, avšak, ježto nebylo omezení to vyznačeno v pozemkové knize, nemůže se ho žalovaná strana dovolávati. *Odvolací soud* zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. *Důvody*: Jest správné, že, jak soud první stolice dovozuje, podle ustanovení § 316 ex. ř. vymáhající věřitel přikázáním pohledávky 15.000 Kč na místo posavadního hypotekárního věřitele Josefa K-a, stal se takto hypotekárním věřitelem v mezích své pohledávky 2.200 Kč, takže se jevil jako přímý věřitel žalovaných Viléma a Marie K-ových, tak jako by mu byla bývala část pohledávky rovnající se 2.200 Kč úplatně postoupena a manželům Vilému a Marii K-ovým přísluší tedy všechny námitky, které jim příslušely proti Josefu K-ovi a které jim přísluší nyní i proti žalobci S-ovi. Jsou tedy manželé Vilém a Marie K-ovi oprávněni proti žalobě o zaplacení 2.200 Kč žalobcem na nich vymáhaných k námitce jimi

uplatňované proti žalobci, že pohledávka 15.000 Kč, kterou měl proti nim Josef K., zanikla tím, že jí bylo spotřebováno podle ustanovení odst. II čís. 5 smlouvy trhové ze dne 29. listopadu 1928 k zaplacení daní, dalších poplatků a útrat palmárních, kterýmižto platbami byl celý dluh vyčerpán. Měliť manželé Vilém a Marie K-ových těchto 15.000 Kč použítí podle ustanovení smlouvy trhové k vyplacení těchto povinností a teprve to, co by zbylo, mělo býti Josefu K-ovi vyplaceno. O které platy skutečně šlo a které z uvedených platů přesně byly zaplacený, neobsahuje napadený rozsudek, jenž vychází s hlediska, že žalobce nabyt práva nadzástavního na vloženém právu zástavním v důvěře v knihu pozemkovou, nic bližšího a nejsou posavadní skutkové údaje stran přesné a úplné, aniž o sporných údajích jsou provedeny důkazy. Jest tedy řízení v těchto směrech dle § 496 čís. 3 c. ř. s. neúplné.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by o odvolání žalovaných znovu rozhodl.

Důvody :

Je nesporno, že podle dlužního úpisu ze dne 7. února 1929 bylo vloženo na pohledávku Josefa K-a 15.000 Kč na domě č. p. 9 zástavním právem zajištěnou právo nadzástavní pro zažalovanou pohledávku žalobcovu 2.200 Kč. Je dále nesporno, že žalobce za účelem realizace tohoto svého smluvního nadzástavního práva si vymohl zabavení hypoteční pohledávky Josefa K-a a její přikázání na místě placení do výše své pohledávky. Podle § 316 ex. ř. jsou právní účinky exekučního přikázání na místě placení tytéž jako při úplatném postupu pohledávky a přísluší proto poddlužníku proti vymáhajícímu věřiteli jako postupníku všechny námitky, které mu příslušely proti dlužníku jako jeho věřiteli (§ 1396 obč. zák.). Zásada tato však neplatí, jde-li o realizaci práva nadzástavního smluvně nabytého v důvěře v pozemkovou knihu, neboť v tomto případě musí ustoupiti zásadě publicity knihy pozemkové. Jde proto jen o to, zda se žalobce může odvolávat na důvěru v pozemkovou knihu. Sbírka listin jest ovšem podstatnou součástí knihy pozemkové (§ 1 knih. zák.) a jest tudíž její obsah pokládati za obecně známý. Povinnost k nahlédnutí do sbírky listin však jest tu jen tehdy, je-li k tomu dán podnět zápisem v hlavní knize, neboť práva knihovní vznikají, převádějí, omezují se a zanikají jen zápisy v knize hlavní (§ 4 knih. zák.). Nebylo-li takové právo zapsáno v knize hlavní, není ho, třeba bylo v listině založené ve sbírce listin. Jestliže hlavní kniha zapisuje jen stručně právo knihovní a odkazuje, nelze-li stručně knihovní právo vytknouti, na určité místo listiny založené ve sbírce listin, má toto místo tutéž povahu, jako kdyby bylo vloženo do knihy hlavní (§ 5 knih. zák.). Z toho plyne úsudkem z opaku, že, není-li tomu tak, není obsah sbírky listin rovnocenný s knihou hlavní. Jak z trhové smlouvy ze dne 29. listopadu 1928 založené ve sbírce listin jest zřejmo, byla sice hypotekární pohledávka podle odstavce II této smlouvy podrobena značným obmezením, aniž však při jejím zápisu v hlavní knize, jak nesporno, byl vyznačen nějaký náznak na obmezení ta. Nebylo proto povinností ža-

lobce, by nahlédl do sbírky listin, stačilo, nahlédl-li do knihy hlavní, ano v ní nebylo vyznačeno při vkladu zástavního práva pro pohledávku Josefa K-a 15.000 Kč žádné obmezení a nabyt tudíž žalobce v důvěře v hlavní knihu nadzástavního práva bez obmezení, kterým pohledávka ta byla podrobena podle tržové smlouvy. Nemohou se proto žalovaní dovolávat s úspěchem proti žalobci obmezení těch a je tudíž zbytečné doplnění řízení v první stolici nařízené napadeným usnesením, ježto výsledek dosavadního řízení stačí, by bylo rozhodnuto o žalobě.

Čís. 13239.

Nejde o spor, pro nějž jest výlučně příslušný exekuční soud podle § 17, druhý odstavec, ex. ř., domáhá-li se vypovězený zaměstnanec zaplacení dalších služebních požitků proto, že mu výpověď nebyla dána vnuceným správcem jediné k tomu oprávněným, nýbrž konkursním správcem jako osobou neoprávněnou. Nesejde na tom, že se vnucený správce nevzepřel příkazům správce konkursní podstaty a konkursního komisaře a je provedl.

(Rozh. ze dne 2. února 1934, R I 1336/33.)

Žalobu o zaplacení služebních požitků zadal žalobce na okresním soudě v Kutné Hoře, opíraje příslušnost dovolaného soudu o ustanovení §§ 1, 2, 42 zákona o pracovních soudech. Žalovaná vnucená správa velkostatku vznesla námitku věcné nepřislušnosti, majíc za to, že příslušným jest exekuční soud (krajský soud civilní v Praze). Soud první stolice vyhověl námitce věcné nepřislušnosti a odmítl žalobu. Rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislušnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Žalovaná strana opřela námitku věcné nepřislušnosti soudu o to, že jde o spor za řízení exekučního a z něho vzniklý, takže pro jeho projednání a rozhodnutí jest prý výlučně příslušný podle § 17 druhý odstavec ex. ř. soud exekuční. Žaloba dovozuje, že žalobci nebyla vůbec dána výpověď vnuceným správcem jediné k tomu oprávněným, nýbrž že byl propuštěn ze služeb konkursním správcem Dr. Františkem B-em, osobou neoprávněnou, a že jen vnucený správce, a to ještě jen za souhlasu exekučního soudu ve smyslu § 112 ex. ř. mohl mu dáti výpověď, nebo služební poměr s ním zrušiti, a to podle předpisů zákona o statkových úřednících, což však se nestalo, a dovozuje z toho, že služební poměr nebyl po právu zrušen a tedy dosud trvá, a proto že je povinna vnucená správa zaplatiti mu zadrželé slušné za listopad a prosinec 1932 6.000 Kč a zbytek remunerace za rok 1932 1.000 Kč — celkem 7.000 Kč, jakož i platiti mu od 1. ledna 1933 měsíčně 3.000 Kč. Z tohoto obsahu žaloby, který výsledky provedeného jednání nebyl vyvrácen a tedy pro posouzení věcné příslušnosti soudní jest rozhodný, nelze dovozovati, že